

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

«Країнознавство»

для студентів

спеціальності : **С3 Міжнародні відносини**
освітнього рівня: **бакалавр**

освітньої програми : **1.С3.00.02 Міжнародні відносини**
та зовнішня політика

Київ – 2025

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	Кафедра міжнародних відносин
Розробник: Брайчевська Олена Андріївна, канд. іст. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Країнознавство»	
Курс	I
Спеціальність	СЗ Міжнародні відносини
Освітня програма:	1.СЗ.00.02 Міжнародні відносини та зовнішня політика
Форма проведення:	Письмова (комп'ютерне тестування в ЕНК)
Тривалість проведення:	2 академічні години (1 год. 20 хв.)
Максимальна кількість балів: 40 балів	Комп'ютерне тестування (40 питань)

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування в ЕНК). Тести розміщені в рубриці Підсумкова атестація «Екзамен» в ЕНК «Країнознавство», за посиланням: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=29279>. Екзамен буде проведено в приміщенні Університету. Доступ до виконання тестів активізується під час проведення екзамену – за розкладом. Тест складається з 40 питань.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

- 40-38 балів – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими, незначними недоліками;
- 37-35 балів – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;
- 34-30 балів – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок;
- 29-25 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;
- 24-20 балів – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь);
- 19-1 балів – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.

Відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (затверджене Рішенням Вченої ради Університету від 26.09.2024 року, протокол №12, введене в дію наказом від 30.09.2024 року №757 https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_universit_y/rozdil_10/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osv_protseu.pdf)

у п. 4.4.3. зазначено, що за результатами проміжного контролю під час вивчення навчальної дисципліни, що завершується екзаменом, здобувач вищої освіти може набрати до 60 балів включно, а за екзамен – до 40 балів включно. Загальне оцінювання здійснюється на підставі суми результатів проміжного і підсумкового контролю знань (екзамену). Здобувачі, які сумарно за результатами проміжного та підсумкового контролю набрали менше 35 балів мають пройти повторний курс з відповідної навчальної дисципліни, виконати всі види робіт, визначені викладачем відповідно до робочої програми навчальної дисципліни. Проходження повторного курсу відбувається відповідно до Положення Університету про надання додаткових освітніх послуг з вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (модулів) понад обсяги, встановлені навчальними планами та програмами. Здобувачі які сумарно за результатами проміжного та підсумкового контролю набрали від 35 до 59 балів мають право на перескладання

екзамену або окремих навчальних завдань проміжного контролю за рішенням викладача, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Компетентності, якими мають володіти студенти після вивчення дисципліни «Країнознавство»:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13 Здатність бути критичним і самокритичним.

СК2 Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3 Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК4 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав і суспільних комунікацій.

СК8 Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9 Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК14 Здатність аналізувати зовнішню політику та використовувати в практичній діяльності набуті знання для інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади України, які відповідають за реалізацію зовнішньополітичного курсу та органів місцевого самоврядування, що представляють інтереси територіальної громади міста Києва на міжнародному рівні.

**Орієнтовний перелік тем, тестові завдання по яких будуть винесені
на семестровий контроль**

1. Канада.
2. Сполучені Штати Америки
3. Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії.
4. Французька Республіка.
5. Королівство Бельгія. Королівство Нідерландів
6. Королівство Норвегія.
7. Республіка Фінляндія.
8. Королівство Швеція.
9. Королівство Данія.

10. Республіка Ірландія.
11. Республіка Ісландія.
14. ФРН.
15. Королівство Іспанія.
17. Італійська Республіка.
19. Республіка Польща.
20. Угорщина.
21. Румунія.
22. Російська Федерація.
23. Чеська Республіка.
24. Словацька Республіка.
25. Балканські країни. Країни Балтії.
26. Ізраїль
27. Туреччина.
28. Індія.
29. Пакистан.
30. Китай
31. Японія.
32. Нігерія
33. Південно-Африканська Республіка.
36. Країни Великого Магрибу, Тропічної Африки.
39. Бразилія
41. Аргентина
42. Чилі.
43. Австралія.
44. Країни Океанії.

Перелік рекомендованої літератури та навчальних матеріалів.

Рекомендована література:

Базова

1. Лизогуб, В. А. Країнознавство: навчальний посібник / В. А. Лизогуб; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. - Харків: Право, 2024. - 622 с.
2. Країни світу і Україна [Електронний ресурс]: енциклопедія: в 5 т. / Інститут всесвітньої історії НАН України; голова редколегії А. І. Кудряченко. - Київ: Фенікс, 2017–2021. - Том 1: Північна Європа. Західна Європа. Південна Європа / науковий редактор А. В. Бульвінський. - 2017. - 562 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=2&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&Image_file_name=book/0014467.pdf&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=0
3. Країнознавство: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська [та ін.]; Львівський національний університет імені Івана Франка. - Київ: Центр учбової літератури, 2017. - 527 с. URL: https://westudents.com.ua/knigi/597-kranoznavstvo-malska-mp.html#google_vignette
4. Кривонос Р. А. Країнознавча характеристика як засіб отримання та передачі наукового знання про країни світу // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». 2015. № 9. URL: http://clouds.iir.edu.ua/index.php/pol_n/article/view/2642

5. Крижанівський, В. П. Країнознавство: підручник / В. П. Крижанівський, М. С. Дорошко, В. І. Головченко; ред. М. С. Дорошко. - 2-е изд., перераб. и доп. - Київ: Знання, 2012. - 439 с.

Додаткова:

6. Андрущенко І. В. Польща. Країнознавство / І. В. Андрущенко, Б. І. Андрущенко. - Київ : Арії, 2017. - 384 с.
7. Брайчевська О., Слюсаренко І. Політичне та військово-технічне співробітництво між Королівством Норвегія й Україною в умовах російсько-української війни. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2025, 1 (21). С.130-146. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/409/400>
8. Braichevska, O., Sliusarenko, I., Krupenya, I., & Horobets, I. (2024). Evolution of the policy of the Republic of Finland regarding NATO membership (1994–2023). European Politics and Society. 2024. Volume 25, Issue 5. P.849-865. <https://doi.org/10.1080/23745118.2024>. (Scopus)
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23745118.2024.2324893>
9. Брайчевська О.А., Слюсаренко І.Ю. Особливості африканського вектора у зовнішній політиці Китайської Народної Республіки. Міжнародні відносини: історія, теорія, практика. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА». 30 червня 2021 р., м. Суми. – Суми. – С.69-72. Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/38791/1/O_Braichevska_I_Sliusarenko_MNPKMVITP_FPMV.pdf
10. Брайчевська О., Ковальська Т. Політичні гасла та програмні декларації французьких політичних партій та їх вплив на результати парламентських виборів 2017 р. Міжнародні студії викладачів та студентів. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ. К., 2021.–С.60-64. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39126/1/T_%20Kovalska_%D0%9E_Braichevska_%20PGPDFPPVRPV_FPMV.pdf
11. Брайчевська О.А. Україна у зовнішній політиці Королівства Норвегія (2014–2018). Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права: матеріали Всеукраїнської наукової онлайн-конференції з міжнародною участю, м. Київ, 29 жовтня 2020/Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ. Режим доступу: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/5924/document.pdf>
12. Брайчевська О.А. Зовнішньополітичні пріоритети Королівства Норвегія в умовах кризи системи міжнародної безпеки // Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Міжнародні відносини: історія, теорія та практика» (28 лютого 2019 року). – Суми: ФОП Цьома С.П., 2019. - С.88-90.
13. Брайчевська О.А., Ковальчук Ю.О. Особливості зовнішньої політики Швеції в умовах сучасної геополітичної ситуації / О.А.Брайчевська, Ю.О.Ковальчук // Вісник Черкаського університету. Серія Істоичні науки. - №3.2017. – Черкаси, 2017. С.90-98. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuI_2017_3_15
14. Вонсович О. С. Українсько-російські відносини в контексті геополітичного протиборства [Електронний ресурс] / О. С. Вонсович // Грані. - 2016. - № 3. - С. 78-83. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2016_3_15

15. Головченко В.І. Китай: країнознавчий портрет / В.І. Головченко. – К.: Знання, 2010. – 71 с.
16. Зашкільняк Л. О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. - Львів, 2002. - 752 с.
17. Ігнат'єв П.М. Країни Азії: особливості культури та побуту / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2011. – 339 с.
18. Ігнат'єв П.М. Пакистан: від деколонізації Британської Індії до сьогодення / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2014. – 348 с.
19. Ігнат'єв П.М. Шрі-Ланка: країнознавчий портрет / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги-XXI, 2009. - 288 с
20. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії : навч. посібник / П. М. Ігнат'єв. - 2-е вид. - Чернівці : Книги-XXI, 2006. - 424 с.
21. Ігнат'єв П. М. Індія на шляху до лідерства в Південній Азії / П. М. Ігнат'єв. - Чернівці : Книги- XXI, 2006. - 504 с.
22. Іваницька О. П. Іспанія у XX-XXI сторіччях: монографія / Ольга Іваницька; Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Іст. ф-т. - Вінниця : Нілан, 2017. - 596 с.
23. Історія Норвегії / К. Гелле [та ін.] ; пер. з норв. Н. Іванчук [та ін.]; ред. М. Прихода. - Л. : Літопис : Центр гуманітарних досліджень Львівського національного ун-ту ім. Івана Франка, 2001. - 335 с.
24. Коротка історія Угорщини. / Л. Маккаї [та ін.] ; ред. П. Ганак ; Педагогічний інститут ім. Д.Бешшенєї. Каф. укр. і рус. філології. - Ніредьгаза : [б.в.], 1997. - 222 с.
25. Конституція Сполучених Штатів Америки. - Produced by USIA Regional Program Office, Vienna. - RPO 9503-28 UKRAINIAN//режим доступу: http://photos.state.gov/libraries/ukraine/238746/ejournals/american_constitution_ukr.pdf
26. Корсунський С. Як нам будувати відносини з країнами Азії. Економіка. Дипломатія. Культурні особливості. К: Vivat. 2021. 288с.
27. Країнознавча характеристика Чеської Республіки : кол. моногр. / В. Й. Лажнік, І. П. Мандрик, В. О. Патійчук [та ін.] ; за наук. ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. –670 с. // Режим доступу: <https://internationalconference2014.files.wordpress.com/2014/03/d181hechia-2015d0b0d0b2d182d0bed180.pdf>
28. Кріль М.М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець XX- початок XXI ст. Навчальний посібник.- К., 2013 р.
29. Мейнандер Г. Історія Фінляндії. Лінії, структури, переломні моменти. - Львів, 2009. - 213 с.
30. Орлова Т. В. Країнознавство Туреччини: історія і сучасність: навч. посіб. / Т. В. Орлова. - К.: Логос, 2012. - 177 с.
31. Офіцинський Ю. Р. Російська агресія на Донбасі в сучасній українській історіографії / Ю. Р. Офіцинський // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Історичні науки. - 2017. - № 6. - С. 128–135. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vlui_2017_6_15
32. Піляєв І. Президентська Росія перед викликами модернізації: соціально-політичний аспект [Електронний ресурс] / І. Піляєв // Studia politologica Ucraino-

- Polona. - 2015. - Вип. 5. - С. 14–23. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Spup_2015_5_4
33. Ткаченко В. М. Росія: прощання з ілюзією [Електронний ресурс] / В. М. Ткаченко // Суспільно-політичні процеси. - 2017. - Вип. 2–3. - С. 158–182. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubpolpr_2017_2-3_10
34. Ткаченко В. М. "Росія: ідентичність агресора" (глава з монографії) "Путінізм": шовінізм пострадянського реваншу [Електронний ресурс] / В. М. Ткаченко // Політичні інститути та процеси. - 2016. - Вип. 1. - С. 44–82. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/pubpolpr_2016_1_8
35. 40.Цветков О. До аналізу збройних конфліктів в Україні і Грузії та появи нових розподільних ліній в Європі /Цветков О.Г./Україна і Грузія у міжнародних відносинах: історія і спільні виклики сучасності. Збірка наукових праць – Київ: Інститут історії України НАН України, 2018. – С. 176–186.
36. 42. Цюльнер Е. Історія Австрії / Е. Цюльнер ; пер. з нім. Р. Дубасевич; наук. ред. В. Расевич. - Л. : Літопис, 2001. - 707 с.
37. 43. Bama Andika Putra. Malaysia's "Triadic Maritime Diplomacy" Strategy in the South China Sea. Allazimuth, Vol 13, No 2, 166-192.
https://www.allazimuth.com/2024/03/25/malaysias-triadic-maritime-diplomacy-strategy-in-the-south-china-sea/#_edn105 (переклад статті за посиланням:
<https://drukarnia.com.ua/articles/strategiya-triadichnoyi-morskoyi-diplomatiyi-malaiziyi-v-pivdenno-kitaiskomu-mori-KcwBX>)
38. 44.James M. Minnich. Malaysia. Between Giants. URL: <https://dkiapcss.edu/dialogue-29-malaysia-between-giants/>

Додаткові ресурси:

1.The World Factbook.

<https://www.cia.gov/library/publications/resources/theworldfactbook/>

Зразки тестів:

- 1.Законодавчим органом Королівства Іспанія є:
- a. рікседаг;
 - b.Генеральні Штати;
 - c. бундестаг;
 - d.кортеси.
2. «Мігрренню світової політики» назвала Пакистан:
- a. Мадлен Олюрайт
 - b. Кондоліза Райс
 - c. Гіллари Клінтон

Програма екзамену розглянута і затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин. Протокол № 5 від 14 листопада 2025 р.

Екзаменатори:

Олена БРАЙЧЕВСЬКА

Завідувач

кафедри

Василь ЯБЛОНСЬКИЙ